

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Шклівського
закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів імені Мар'яна Корчака
від 29.08.2025 №

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Шклівського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів імені Мар'яна Корчака**

**Новояворівської міської ради
для 3-4 класів**

на 2025/2026 навчальний рік

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Шклівського
закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів імені Мар'яна Корчака
від 29.08.2025 №

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ I СТУПЕНЯ

Шклівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені Мар'яна Корчака Новояворівської міської ради для 3-4 класів (II цикл)

Освітня програма для 3-4 класів початкової школи Шклівського ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака Новояворівської міської ради розроблена на основі Типової освітньої програми для 3-4 класів НУШ закладів загальної середньої освіти I ступеня, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану»;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016р. № 988-р);
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023р. № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 червня 2024р. № 527-р «Про схвалення національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки»;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019р. № 688, від 30 вересня 2020р. № 898);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. №684 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 19.09.2018 №806, від 17.07.2019 № 681, від 05.09.2023 №985);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року №1003 «Про

початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України від 26.04.2022 №483, від 30.08.2022 № 979);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 року №734 «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями);
- Наказу МОН України від 12 серпня 2022 року № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;
- Наказу МОН України від 07 серпня 2025 року № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року №536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 160 від 10.02.2021);
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 року № 201, від 09.09.2024 №1276, від 17.06.2025 року №865, від 18.07.2025 №1020);
- Наказу МОН України 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 24.02.2023 №201, від 09.09.2024 № 1276, від 17.06.2025 №865, від 18.07.2025 №1020);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» (із змінами внесеними наказами МОН України від 06.06.2016 № 624, від 24.04.2017 №635, від 10.07.2019 №955, від 10.02.2021 №160 № 165 від 15.02.2023, від 09.09.2024 № 1276);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563, «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної

середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 13.06.2024 №836);

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2022 року № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами, внесеними згідно з наказами МОН України від 09.10.2002р. №572, від 17.08.2012 № 921, від 08.04.2016 №401, від 09.09.2024 №1276, від 03.06.2025 №808);
- Наказу МОН України від 14.07.2015 №762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 № 268, від 06.02.2025 №154, від 15.04.2025 №570);
- Наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 20.05.2024 №714, від 10.06.2024 №825, від 25.07.2024 №1040, від 09.09.2024 №1276);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2018 року №1109 «Про деякі питання документів про загальну середню освіту»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки від 18.02.2019 №221, від 19.02.2020 №246, від 24.12.2021 №1431, від 16.05.2024 №689»);
- Листа Міністерства освіти і науки України від 04.09.2024 №6/688-24 «Методичні рекомендації щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти»;
- Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Українського інституту розвитку освіти щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами, (2024);
- Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 13.08. 2025р. №1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у ЗЗСО у 2025/2026 навчальному році»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 22.08. 2025 року № 1/17526-25 «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої

освіти»;

- Листа Міністерства освіти і науки України МОН від 29.05.2025 № 1/11233-25 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2025/2026 року»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 16 березня 2022 року №1/3472-22 «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16 березня 2022 року №143/2022»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2020 року № 1/9-609 «Рекомендації закладам загальної середньої освіти щодо організації освітнього процесу під час дистанційного навчання»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2023 року №1/11479-23: «Про методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 26 серпня 2025 №1/17666-25 "Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році";
- Санітарного регламенту для ЗЗСО, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 р. №2205, із змінами, внесеними згідно з наказами МОЗ України від 20.09.2021 №1984, від 01.08.2022 №1371, від 10.01.2025 №79.

Освітня програма початкової освіти Шклівського ЗЗСО (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за другою Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Шияна Р.Б., які подані в навчальному плані)- *таблиця 1*;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Перелік та зміст освітніх галузей для 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 4-В класів, які працюватимуть за НУШ-2.

Освітню програму Шклівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені Мар'яна Корчака Новояворівської міської ради для 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 4-В класів, які працюватимуть за НУШ-2, укладено за такими основними освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ)

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Початкова освіта здобувається протягом чотирьох років.

Освітній процес організовується за двома циклами:

- **перший цикл** початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- **другий цикл** початкової освіти – основний (3-4 роки навчання).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Початок 2025/2026 навчального року особливий: діти повинні продовжувати системне шкільне навчання після вимушеного переривання звичного перебігу освітнього процесу, викликаного спочатку тривалими карантинами, потім – військовою агресією рф на території нашої держави. З огляду на зазначені обставини виникає потреба в перші тижні навчального року діагностувати стан засвоєння здобувачами освіти 3-4-х класів навчального матеріалу попереднього класу. Це дозволить з'ясувати навченість здобувачів освіти, а також допоможе визначити оптимальні умови для планування й організації подальшого освітнього процесу.

У шкільній практиці навченість розглядають як сприйнятливність здобувачів освіти до засвоєння нового змісту і їхню готовність до переходу на нові рівні розвитку. Це результат попереднього навчання й основа для формування майбутніх навчальних досягнень.

Вхідне діагностування навченості здобувачів освіти на початку навчального року можна здійснюватися за допомогою різних методів і засобів. У чинних реаліях вчителі можуть використати метод вивчення продуктів навчальної діяльності, які можуть засвідчити здобувачі освіти в письмових, графічних, творчих роботах, малюнках, кресленнях, нотатках про спостереження і враження тощо. Вони допоможуть зібрати необхідні відомості про досягнутий

на попередньому етапі навчання рівень залишкових результатів, тобто того обсягу змісту освіти, який прогнозовано мав увійти до навчального досвіду здобувачів освіти після вивчення попереднього блоку, і буде достатнім для опрацювання наступного навчального блоку. Окрім того для з'ясування залишкових результатів (за бажанням вчителя) можна протягом перших двох тижнів навчання пропонувати здобувачам освіти діагностувальні завдання з української мови, математики, курсу «Я досліджую світ», які гармонійно влітаються в систему навчальних завдань заняття й укладені на суттєвому для подальшого навчання матеріалі.

До визначальних результатів навчання з української мови належать пріоритетні для розвитку здобувачів освіти засоби різних видів мовленнєвої діяльності, окреслені нормативними документами (Державним стандартом, типовими освітніми програмами тощо). Саме тому діагностику націлюють передусім на виявлення рівня сформованості умінь з різних видів мовленнєвої діяльності, заразом ураховуючи логічну послідовність, лексичну і граматичну правильність мовленнєвих висловлювань здобувачів освіти, які є показниками практичного застосування опанованих знань із мовної теорії.

Дослідження навченості здобувачів освіти з математики вдовольняється переважно базовим змістом, пов'язаним із функціональними знаннями, вміннями та навичками, які мали б увійти до навчального досвіду здобувачів освіти на попередньому етапі навчання. Завдання можуть охоплювати результативні компоненти змістових ліній курсу, як-то: знання з нумерації чисел, обчислювальні навички, уміння розв'язувати задачі, уміння вимірювати величини, уміння розв'язувати рівняння, практичні уміння роботи з даними тощо. Це має бути той обсяг змісту навчання, який остаточно формується в попередній рік вивчення предмета й активно використовується для подальшого розвитку математичної діяльності.

Орієнтирами освітніх результатів засвоєння змісту інтегрованого курсу «Я досліджую світ» є нормативні вимоги з освітніх галузей, які увійшли до інтегрованого курсу.

Вхідне діагностування на початку навчального року передбачає використання різних видів вправ, практичних робіт та завдань дослідницького спрямування, які дозволять виявити очікувані результати навчання.

Орієнтовний перелік результатів, що можуть діагностуватися на початку навчального року в 3-4-х класах, поданий у Додатку 2 (с.8-10) до інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОН від 19.08.2022 № 1/9530-22).

Для реалізації пріоритетного напряму освітньої діяльності щодо організації роботи з подолання освітніх втрат вчителі початкових класів можуть використовувати також ресурси Educaplay, Wordwall, Matific; корисними є матеріали щодо компетентнісного підходу в навчанні, розроблені Державною службою якості освіти; методичний посібник щодо технологій формування навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу, розроблений Академією педагогічних наук України; методичний посібник щодо технологій оцінювання особистісних і навчальних досягнень

учнів та учениці початкової школи, розроблений Інститутом педагогіки НАПН України.

Результати вхідного діагностування призначаються для використання вчителем під час планування своєї діяльності, вони не підлягають оприлюдненню поза межами класу. Результати діагностування можуть бути використані для коригування календарно-тематичного плану вивчення предмета/ інтегрованого курсу.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання другого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах II циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/ тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування здобувачами освіти визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача освіти у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти .

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті відстежувати навчальний поступ дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх напшаруванню; аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; запобігати побоюванням дитини помилитися; плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з

конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Оцінювання розглядається як процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання здобувачів освіти, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання доцільно здійснювати з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного здобувача освіти/здобувачки освіти, формування у компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (формульованого і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для: встановлення цілей заняття, окремих видів діяльності здобувачів освіти, вправ; постійного спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти з боку вчителів, батьків і самих дітей; поточного, зокрема й формульованого, оцінювання; підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання учитель може формулювати індивідуальні результати навчання здобувача освіти відповідно до опанування ним конкретного вміння. При цьому особливості здобувача освіти можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня, таким чином відстежуючи поступ здобувача освіти за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно.

Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності дітей самостійно оцінювати свій поступ.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти початкових класів:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати

позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувача освіти/здобувачки освіти у 3-4 класах Шклівського ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака виражається вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання здобувача освіти/здобувачки освіти у 3-4 класах – рівневою оцінкою, згідно з рішенням педагогічної ради (протоко № 01 від 29 серпня 2025 року).

Формулювання оцінювальних суджень здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (додаток 1 до наказу МОН України від 13 липня 2021р. №813).

Учитель може обрати і погодити з батьками здобувачів освіти форму зворотного зв'язку. Рекомендується системно проводити роз'яснювальну роботу з батьками щодо особливостей оцінювання результатів навчання учня та процесу їх досягнення, що сприятиме спрямуванню оцінювання на розвиток дитини, а не на навчання заради оцінки.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування початкова школа може брати участь у моніторингових дослідженнях навчальних досягнень на національному, обласному, районному, а також проводити власні моніторингові дослідження на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінювання на сімейній формі

Здобувачі освіти 3-4-х класів за сімейною формою проходять формувальне та підсумкове (річне) оцінювання.

Відповідно до наказу МОН України від 07 серпня 2025 року № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України», для здобувачів/здобувачок освіти 1-2 класів, які перебувають за кордоном і навчаються у Шклівському ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака на індивідуальній (сімейній) формі навчання, з предметів українознавчого компонента, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання з української мови 4 рази на рік 4 навчальні години, з ІК «Я досліджую світ» (у частині громадянської й історичної освітньої галузі) - 1 раз у кінці навчального року 1 навчальна година. З предметів навчального плану Шклівського ЗЗСО для 1-2 класів, яких діти не вивчають за кордоном, здобувачі освіти можуть пройти підсумкове оцінювання 1 раз у кінці навчального року 1 навчальна година.

Таке оцінювання може бути організоване за допомогою технологій дистанційного навчання в GOOGLE CLASSROOM. Час для такого оцінювання

визначає заклад освіти з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм.

Заклад освіти забезпечує ознайомлення здобувачів освіти із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає вчитель-предметник (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Визнання результатів навчання, які діти здобули у суб'єктів освітньої діяльності за кордоном, здійснюється відповідно до Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 р. № 734.

МОНУ розроблено таблиці співвіднесення української системи оцінювання та оцінок 26 країн (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 13.06.2024 №836 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в ЗЗСО в умовах воєнного стану в Україні»)). За допомогою таблиць педагогічні працівники зможуть перезарахувати оцінки з предметів, спільних для обох країн.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з предметів типового навчального плану за попередній рік навчання, на підставі письмового звернення до закладу загальної середньої освіти одного з батьків чи інших законних представників, оцінювання таких осіб з усіх або окремих навчальних предметів та/або Інтегрованих курсів за попередній клас може здійснюватися упродовж наступного навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти затверджується графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Оцінювання здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності (за потреби, може бути використано технології дистанційного навчання та засоби зв'язку). Протокол оцінювання результатів навчання складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016р. за № 184/28314.

Оцінювання здобувачів освіти з ООП

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються

індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу, і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, що встановлені для закладу.

Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання описані в методичних рекомендаціях МОН України та УІРО «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами», 2024.

Проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з ООП здійснюється на основі загальних критеріїв оцінювання з урахуванням ІНП з можливістю адаптації/модифікації умов проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб здобувача/здобувачки освіти. Під час проведення оцінювання враховуються адаптація процедури оцінювання за часом та змістом, відповідно до потреб здобувача/здобувачки освіти.

Під час підсумкового оцінювання вчитель визначає, чи відповідають отримані результати навчання здобувачів освіти вимогам стандарту чи очікуваним результатам, передбаченим в ІПР.

Оцінювання здобувачів освіти з використанням технологій дистанційного навчання (за потреби)

Для здобувачів освіти 3-4-х класів початкової школи застосовується формувальне та підсумкове (річне) оцінювання.

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, здобувачі освіти можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей здобувача освіти; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, діагностувальної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма здобувачами освіти. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування здобувачів освіти за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в щоденнику спостережень, надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення результатів виконання завдань для всього класу є неприпустимим.

Результати оцінювання здобувачів освіти зберігаються в учнівському портфоліо для відстеження навчального поступу кожного здобувача освіти.

Підсумкове оцінювання (річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіти.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для здобувачів освіти, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок зі здобувачами освіти вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми- кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти не обов'язково з шести років, а з іншого віку, а тривалість їхнього навчання у початковій школі може бути подовжена з доповненням корекційно-розвитковим складником.

Тривалість здобуття освіти здобувачами освіти з ООП може бути продовжена на рівні початкової освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями).

Під час вибору на початку навчального року навчально - методичного комплексу для вивчення предметів буде передбачено можливості використання засобів та інструментарію дистанційного навчання в умовах очного навчання.

Порядок організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначається Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (далі - Положення), затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України

28.09.2020 за № 941/35224. Роз'яснення щодо застосування Положення надано листом МОН від 02 листопада 2020 року № 1/9-609.

У зв'язку із уведенням в Україні військового стану, світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хворіб, заходів безпеки при ввімкненні сигналу «Повітряна тривога», під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час підготовки календарно-тематичного планування з предметів, буде враховано можливість організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в межах навчального року в умовах карантину, надзвичайних ситуацій, тобто з можливістю інших термінів канікул та навчальних періодів.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» заклад забезпечує право здобувати освіту в різних формах. Основною формою є інституційна очна (денна), за потреби заклад може організувати дистанційну і індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), інклюзивне навчання, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію здобувача освіти.

Очна (денна) форма здобуття освіти передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма навчання передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, або із використанням технологій дистанційного навчання, за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу.

Індивідуальна форма навчання – спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком, забезпечується педагогічними працівниками за місцем проживання учнів та організовується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти: **екстернатна форма здобуття освіти (екстернат)** - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства; **сімейна (домашня) форма здобуття освіти** - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства; **педагогічний патронаж** - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, потребує такої форми.

Інклюзивне навчання - це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача освіти реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії зі здобувачем освіти та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Структура навчального року

Під час дії воєнного стану зупиняється дія положень частини третьої статті 10, що освітній процес у закладах загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День Знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Якщо 1 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день.

Освітній процес у закладі організовується відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» та триває з 1 вересня 2025 по 30 червня 2026 року.

Тривалість та структура навчального року визначається з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу.

Навчальні заняття для здобувачів освіти 1-2 класів організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 23 грудня 2025 року (15 тижнів - 77 днів)

II семестр – з 12 січня по 04 червня 2026 року (20 тижнів – 98 днів)

Впродовж навчального року для здобувачів освіти 3-4 класів проводяться канікули:

- осінні - з 25 жовтня по 02 листопада 2025 року;

- зимові - з 24 грудня 2025 року по 11 січня 2026 року;

- весняні - з 30 березня по 06 квітня 2026 року.

Здобувачі освіти 3-4 класів навчаються у першу зміну, початок занять о 8 год.30 хв. Закінчення занять о 13 год.45 хв.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість занять у 3-4-х класах - 40 хвилин.

Щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відповідно Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», листа

Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою у відповідності з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 20.05.2024 №714, від 10.06.2024 №825, від 25.07.2024 №1040, від 09.09.2024 №1276).

Переведення здобувачів освіти на наступний рік навчання здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 №268, від 06.02.2025 №154, від 15.04.2025 №570).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації. За потреби, заклад освіти буде організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН України від 22.08. 2025 року № 1/17526-25 «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти, виконання освітньої програми закладу освіти відповідно до державних стандартів освіти, але не повинна призводити до перевантаження здобувачів освіти згідно із Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти. Важливим є дотримання санітарно-гігієнічних вимог, зокрема щодо обсягу та форм подання навчального матеріалу, завдань для самоперевірки, а також недопущення перевантаження за часом під час роботи за комп'ютером.

Навчальний заклад може організовувати (за потреби) дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через MEET, GOOGLE CLASSROOM, VIBER, заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою. Важливим є чітка система

організації навчання у навчальному закладі із самостійним опрацюванням матеріалу (розклад, критерії оцінювання, узгодження кількості діагностувальних робіт (не більше 3 на тиждень), врахування вікових особливостей щодо виконання домашніх завдань). Домашні завдання мають бути посилюючими для самостійного виконання дітьми (мати чіткі поради та інструкції). Важливо продовжити навчання педагогів у напрямі опанування інформаційними технологіями та їх ефективного використання в роботі.

Освітню програму Шклівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені Мар'яна Корчака Новояворівської міської ради для І ступеня укладено за такими основними освітніми галузями:

Мовно-літературна освітня галузь (МОВ)

Рідномовна освіта(українська мова і література), ставить за мету розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою життєвого успіху; плекання здатності спілкуватися рідною мовою (якщо вона не українська); формування шанобливого ставлення до культурної спадщини; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо».

Мовно-літературна освітня галузь

Іншомовна освіта(ІНО)(англійська мова). Метою іншомовної освіти для загальної середньої освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних потреб дитини.

Відповідно до мети іншомовної освіти та завдань у початковій школі, виокремлено такі **змістові лінії**: «Сприймання на слух», «Зорове сприймання», «Усна взаємодія», «Усне висловлювання», «Писемна взаємодія», «Писемне висловлювання», «Онлайн взаємодія».

Математична галузь (МАО) (математика) ставить за мету розвиток математичного мислення дитини, здатностей розуміти й оцінювати математичні факти й закономірності, робити усвідомлений вибір, розпізнавати в повсякденному житті проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, моделювати процеси та ситуації для вирішення проблем.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Лічба», «Числа. Дії з числами», «Вимірювання величин», «Просторові відношення. Геометричні фігури», «Робота з даними».

Природнична освітня галузь (ПРО) ставить за мету формування наукового мислення та культури дослідження; розвиток системних уявлень про цілісність та розмаїття природи, утвердження принципів сталого розвитку, ефективної, безпечної і природоохоронної поведінки в довкіллі.

Відповідно до зазначеної мети і завдань, виокремлено такі **змістові лінії**: «Я пізнаю природу», «Я у природі», «Я у рукотворному світі».

Провідна роль у вивченні природничої освітньої галузі належить дослідженням (спостереженням, експериментам), екскурсіям, природоохоронній та проєктній діяльності школярів.

Технологічна освітня галузь (ТЕО) ставить за мету формування в учня/учениці здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без шкоди для середовища, до використання технологій для власної самореалізації, культурного й національного самовияву.

Зміст технологічної освітньої галузі в початкових класах структурується за такими **змістовими лініями**: «Технічна творчість і техніка», «Світ технологій», «Світ ремесел», «Побут».

Технологічна освітня галузь базується на практичній діяльності учнів. На кожному занятті передбачено виконання практичної роботи. Об'єкти праці для виготовлення учитель/учителька добирає, спираючись на побажання учнів.

Інформатична освітня галузь (ІФО) (інформатика) ставить за мету формування в учня/учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечна та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві.

Реалізація поставленої мети у початковій школі відбувається за **змістовими лініями**: «Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)», «Моя цифрова творчість», «Комунікація та співпраця», «Я і цифрові пристрої», «Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві».

Вказані змістові лінії передбачають можливу інтеграцію інформатичної освітньої галузі з іншими освітніми галузями через розв'язування дослідницьких завдань, формування наскрізних умінь учнів, інформатичної грамотності та культури.

Метою **соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі (СЗО)** є становлення самостійності учня/учениці, його/її соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці в різних середовищах, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та сталого розвитку.

Зміст соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі структуровано за трьома **змістовими лініями**: «Безпека», «Здоров'я», «Добробут».

Навчальний матеріал змістових ліній реалізується наскрізно в кожній темі через взаємоінтеграцію і взаємодоповнення.

Громадянська та історична освітня галузь (ГІО) ставить за мету створення умов для формування в учня /учениці початкової школи власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і теперішнім життям; плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами.

Для формування ідентичності та громадянської компетентності учнів програма пропонує опанувати потрібні для цього знання і вміння, виробляти навички громадянської поведінки та виховувати громадянські чесноти в межах таких **змістових ліній**: «Я-Людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина», «Моя шкільна і місцева громади», «Ми-громадяни України. Ми-європейці».

Змістові лінії громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі мають бути реалізовані оптимальними для кожного елементу змісту та навчальної цілі інтерактивними методами, із використанням інформаційних технологій.

Метою *мистецької освітньої галузі (МІО)* є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «Художньо-практична діяльність», «Сприймання та інтерпретація мистецтва», «Комунікація через мистецтво», які окреслюють рамкову модель досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі.

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» (1 година на тиждень), «Музичне мистецтво» (1 година на тиждень).

Фізкультурна освітня галузь (ФІО) (фізична культура) ставить за мету формування в учня/учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спорту та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Освітня програма фізкультурної освітньої галузі для початкових класів охоплює такі **змістові лінії**: «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)», «Піклування про стан здоров'я та безпеку».

Предметом навчання у початковій школі в галузі фізичного виховання є **рухова активність із загальноосвітньою спрямованістю**.

Нові підходи до змісту занять фізичною культурою повинні орієнтувати вчителів не тільки на фізичну підготовленість, а й на розвиток особистості, на індивідуальне сприймання навчального матеріалу. Розв'язання цих завдань допускає відхід від жорстокої регламентації занять, підвищення їхньої емоційної насиченості, максимальної різноманітності форм, методів та засобів фізичного виховання, широкого використання інноваційних технологій фізичного виховання.

Також вчителі реалізують завдання кожної освітньої галузі, формуючи компетентності в дітей з ООП. Завдання корелюються з метою і загальними цілями, окресленими в Державному стандарті початкової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження другого циклу початкової освіти (3-4 роки навчання) складає 1820 годин/навчальний рік: для здобувачів освіти 3 класу-26 годин/ тиждень (910годин/ рік), для здобувачів освіти 4 класу- 26 годин/тиждень (910годин/ рік).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план), (*таблиця 1*).

У Шклівському ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання.

На основі навчального плану Шклівський ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з

конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять, на курси за вибором. Варіативна складова навчального плану Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М. Корчака визначена закладом освіти самостійно з урахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, особливостей регіону, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти.

Варіативну складову навчального плану для 3-4 класів використано на курс за вибором з українознавства «Я люблю Україну (1 година на тиждень), що розширює обране закладом освіти світоглядне спрямування. Вивчення цього курсу піднімає загальнокультурний розвиток школярів та формує національну самосвідомість дітей молодшого шкільного віку. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плануванні, яке погоджується заступником директора школи з навчально-виховної роботи.

У 3-Б класі за інклюзивною формою продовжує навчання дитина з особливими освітніми потребами. Інклюзивний клас створено на підставі висновку інклюзивно-ресурсного центру «Про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи» від 05 листопада 2020 року №ІРЦ-85605/2020/172568 для дитини з соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами помірного ступеня прояву).

Дитина з особливими освітніми потребами навчається за Типовою освітньою програмою початкової освіти для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12 серпня 2022 року № 743-22) та освітньою програмою закладу освіти для 3-4 класів на 2025/2026 навчальний рік з урахуванням соціоадаптаційних, навчальних та функціональних труднощів дитини та особистісно-орієнтованого спрямування освітнього процесу.

Під час навчання дитини з ООП застосовується адаптація змісту мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, відповідно до потреб здобувача освіти. В індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами (3-Б клас) передбачено систематичне проведення корекційно-розвиткових занять: розвиток когнітивної та емоційно-вольової сфер - 2 години, розвиток мовлення - 1 година, розвиток навчальної діяльності, соціально-побутове орієнтування - 1 година (таблиця 2).

У 4-А класі організовано навчання за інклюзивною формою для дитини з особливими освітніми потребами. Інклюзивний клас створено на підставі висновку інклюзивно-ресурсного центру «Про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи» від 20 лютого 2024р. №ІРЦ-85605/2024/486951 для дитини з навчальними труднощами помірного ступеня прояву, функціональними труднощами легкого ступеня прояву (мовленнєва функція).

Дитина з особливими освітніми потребами навчається за Типовою освітньою програмою початкової освіти для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12 серпня 2022 року № 743-22) та освітньою програмою закладу освіти для 3-4 класів на 2025/2026 навчальний рік з урахуванням основних труднощів дитини. Під час навчання дитини з ООП застосовується адаптація змісту мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, відповідно до потреб здобувача освіти. В індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами (4-А клас) передбачено систематичне проведення корекційно-розвиткових занять: психологічний супровід протягом навчального року, розвиток мовлення -1година, розвиток навчальної діяльності -2години (таблиця 3).

У початковій школі здійснюється поділ 3-Б класу на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 р. за № 229/6517; лист Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 р. №1/9-332).

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Навчання у 3-4-х класах відбувається очно, в одну (першу) зміну, так як у закладі освіти для забезпечення безпеки учасників освітнього процесу наявне найпростіше укриття. Під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» учасники освітнього процесу переходять для безпеки в найпростіше укриття.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення якісної освітньої діяльності. Режимом роботи закладу визначається чергування предметів, розклад навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти. Розклад занять складається з урахуванням динаміки працездатності здобувачів освіти протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Залежно від безпекової ситуації форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року, може організовуватися в дистанційному форматі або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різних предметів,

виду занять, або для різних класів, коли частина класів навчається очно, інша – дистанційно в синхронному режимі.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

За необхідності, освітній процес може відбуватися з використанням технологій дистанційного навчання із застосуванням спеціальної онлайн-платформи, корпоративного облікового запису, хмарного сервісу Google Workspace for Education, в межах якої здобувачі освіти, вчителі мають особисті облікові записи, пошту, диски, класи та доступ до інших додатків Google. Заняття відбуваються, відповідно до затвердженого режиму роботи закладу та розкладу занять, у синхронному режимі за допомогою Google Meet, при довготривалих повітряних тривогах чи відключенні електроенергії в асинхронному режимі. Для усіх предметів та класів за потреби створюються Google Classroom. Для здобувачів освіти 1-2-х класів, які навчаються на індивідуальній (сімейній) формі здобуття освіти, створено з класів, з предметів українознавчого компоненту та з предметів навчального плану, які діти не вивчають за кордоном, Google Classroom.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М. Корчака передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М. Корчака сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору здобувачами освіти, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М. Корчака заклад освіти складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Реалізація освітньої програми початкової освіти Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів і. М. Корчака забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

Перелік предметів державної підсумкової атестації у 4-х класах визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються Міністерством освіти і науки України та закладом освіти. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – третя декада травня 2026 року.

Таблиця 1
до Типової освітньої програми
Наказ МОН України
від 12.08.2022 року №743-22

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 3-4 класів
з українською мовою навчання
Шклівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М. Корчака
на 2025/2026 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	3-А, 3-Б	4-А, 4-Б, 4-В
Українська мова	5	5
Іноземна мова (<i>англійська</i>)	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ*	7	7
Інформатика	1	1
Мистецтво: образотворче мистецтво**	1	1
Мистецтво: музичне мистецтво**	1	1
Фізична культура ***	3	3
Усього	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
<i>Українознавство: Я люблю Україну (курс за вибором)</i>	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4 для кожного класу

**Окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

***Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Директор _____ **Ольга ДУБИК**

Заступник директора _____ **Наталія КОВАЛЬ**

Члени комісії із складання
освітньої програми І ступеня _____ **Ірина ПИРЧ**

_____ **Любов ДОБРОЖАНСЬКА**

_____ **Олександра ГЕВАЛО**

Таблиця 2
до Типової освітньої програми
Наказ МОН України
від 12.08.2022 року №743-2

Індивідуальний навчальний план
(Відповідно до Типової освітньої програми для 3-4 класів НУШ закладів
загальної середньої освіти I ступеня, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна)
здобувача освіти 3-Б класу (інклюзивного)
Шклівського ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака
на 2025/2026 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	Кількість годин на тиждень	З них супровід асистента учителя
Українська мова	5	5
Іноземна мова (англійська)	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ*	7	7
Інформатика	1	1
Образотворче мистецтво**	1	1
Музичне мистецтво**	1	1
Фізична культура ***	3	3
Усього	22+3	22+3
Корекційно-розвиткова робота	4	-
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	-
<i>Я люблю Україну (курс за вибором)</i>		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	25

Директор _____ **Ольга ДУБИК**

Заступник директора _____ **Наталія КОВАЛЬ**

Члени комісії із складання

освітньої програми I ступеня _____ **Ірина ПИРЧ**

_____ **Любов ДОБРОЖАНСЬКА**

_____ **Олександра ГЕВАЛО**

Таблиця 3
до Типової освітньої програми
Наказ МОН України
від 12.08.2022 року №743-2

Індивідуальний навчальний план
(Відповідно до Типової освітньої програми для 3-4 класів НУШ закладів
загальної середньої освіти I ступеня, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна)
здобувачки освіти 4-А класу (інклюзивного)
Шклівського ЗЗСО I-III ступенів ім. М. Корчака
на 2025/2026 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	Кількість годин на тиждень	З них супровід асистента учителя
Українська мова	5	5
Іноземна мова (<i>англійська</i>)	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ*	7	7
Інформатика	1	1
Образотворче мистецтво**	1	1
Музичне мистецтво**	1	1
Фізична культура ***	3	3
Усього	22+3	22+3
Корекційно-розвиткова робота	4	-
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять <i>Я люблю Україну (курс за вибором)</i>	1	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	25

Директор _____ **Ольга ДУБИК**

Заступник директора _____ **Наталія КОВАЛЬ**

Члени комісії із складання

освітньої програми I ступеня _____ **Ірина ПИРЧ**

_____ **Любов ДОБРОЖАНСЬКА**

_____ **Олександра ГЕВАЛО**

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 3-4 КЛАСІВ

-Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна, затверджена наказом МОН України від 12 серпня 2022 року № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

- ** Українська мова;
- ** Англійська мова;
- ** Математика;
- ** Я досліджую світ;
- ** Образотворче мистецтво;
- ** Музичне мистецтво
- ** Фізична культура
- ** Інформатика

-Курс українознавства за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів «Я люблю Україну». Навчальна програма (1-4кл.), авт.Чабайовська М.І.,Омельченко Н.М., Кальчук М.І. Лист ІМЗО від 28 березня 2016 року № 2.1/12-Г120.

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
від 29.08.2025 № 01